

EUROPEAN EXPERT GROUP ON TRANSITION FROM INSTITUTIONAL TO COMMUNITY-BASED CARE

Eiropas Savienības fondu izlietojums pārejai no institucionālās aprūpes uz sabiedrības sniegtiem pakalpojumiem

Eiropas investīciju un struktūrfondu regulu attiecīgo noteikumu pārskats par 2014. – 2020. gadu

Šis dokuments ir daļa no Rokasgrāmatas par Eiropas Savienības fondu izlietojumu pārejai no institucionālās aprūpes uz sabiedrībā balstītu aprūpi (1. pielikums) pārskatītā izdevuma, kuru 2014. gada jūnijā publicēja Eiropas ekspertu grupa par pāreju no institucionālās aprūpes uz sabiedrībā balstītu aprūpi (sk.: deinstitutionalisationguide.eu/)

Eiropas investīciju un struktūrfondu regulu attiecīgo noteikumu pārskats par 2014. - 2020. gadu.

1. Kopīgo noteikumu regula¹

Noteikums	Regulas teksts	Saistība ar Rokasgrāmatu (Toolkit)
4. panta 6. punkts (Vispārēji principi)	Komisija un dalībvalstis [...] nodrošina koordināciju starp ESI fondiem un starp ESI fondu un citiem attiecīgajiem Savienības politikas virzieniem, stratēģijām un instrumentiem [...]	ESF un ERAF jāizmanto tā, lai tas atbilst ES sociālās iekļaušanas politikas virzieniem (sarakstu, lūdzu, sk. Rokasgrāmatas 1. nodaļā) un ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām (UNCNRPD) noteiktajām ES saistībām. Šos fondus nevajadzētu izmantot institucionālās aprūpes atbalstam. Tāpat, ja ESF izmanto vietējās kopienas līmeņa pakalpojumu finansēšanai, ERAF nevajadzētu izmantot institūciju atjaunošanas vai jaunu institūciju izveides nolūkā.
5. panta 1. punkts (Partnerība un daudzlīmeņu pārvaldība)	Attiecībā uz partnerības nolīgumu un katru programmu katra dalībvalsts [...] organizē partnerību ar kompetentajām reģionālajām un vietējām iestādēm. Partnerībā iesaista arī šādus partnerus: [...] c) attiecīgās struktūras, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, cita starpā [...] nevalstiskās organizācijas un struktūras, kuras ir atbildīgas par sociālās iekļaušanas, dzimumu līdztiesības un nediskriminācijas veicināšanu.	Partnerības nolīgumu un darbības programmu sastādīšanā, kā arī attiecīgo programmu īstenošanas, uzraudzīšanas un novērtēšanas procesā jāiesaista organizācijas, kas pārstāv bērnus, cilvēkus ar invaliditāti, cilvēkus ar garīgās veselības traucējumiem un bezpajumtniekus.
6. pants (Atbilstība Savienības un valstu tiesību aktiem)	ESI fondu atbalstītās darbības atbilst piemērojamiem Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem, kas attiecas uz tā piemērošanu	Tiklīdz UNCRPD konvenciju ratificē ES un vairākums tās dalībvalstu, UNCRPD kļūst par ES un dalībvalstu likumdošanas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. No 1303/2013, pieejama: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN>

	("piemērojamie tiesību akti").	sistēmas sastāvdaļu. Tādēļ SF jāizmanto atbilstoši UNCRPD un citiem tiesību aktiem, kas attiecas uz bērniem, cilvēkiem ar invaliditāti, cilvēkiem ar garīgās veselības traucējumiem un bezpajumtniekiem.
7. pants (<i>Vīriešu un sieviešu līdztiesības veicināšana un nediskriminācija</i>)	Dalībvalstis un Komisija veic atbilstīgus pasākumus, lai programmu sagatavošanā un īstenošanā novērstu jebkādu diskrimināciju [...] invaliditātes, vecuma [...] dēļ. Visā programmu sagatavošanas un īstenošanas laikā jo īpaši ņem vērā pieejamības nodrošināšanu personām ar invaliditāti.	Šis pants aizliedz diskriminēt cilvēkus ar invaliditāti dažādās SF izmantošanas stadijās. Cilvēkiem ar invaliditāti jāgarantē pieejamība visās programmās, ne tikai tajās, kas tieši attiecas uz viņiem. Tas pieprasa nodrošināt vienlīdzīgu pieejamību attiecībā uz precēm, pakalpojumiem un iespējām.
9. pants (<i>Tematiskie mērķi</i>)	[..] katrs ESI fonds atbalsta šādus tematiskos mērķus: 8) veicināt stabilas un kvalitatīvas darba vietas un atbalstīt darbaspēka mobilitāti; 9) veicināt sociālo iekļaušanu, apkarot nabadzību un jebkādu diskrimināciju; 10) ieguldīt izglītībā [...]	Šie trīs tematiskie mērķi nodrošina satvaru SF izmantošanai, kas atbalsta deinstitucionalizācijas procesu.
15. panta 1. punkts (<i>Partnerības nolīguma saturs</i>)	Partnerības nolīgumā izklāsta: c) procedūru, kas nodrošina 5. pantā minētā partnerības principa ievērošanu d) partneru indikatīvo sarakstu un kopsavilkumu par darbībām, kas īstēnotas, lai tos iesaistītu	Dalībvalstīm ir jāpaskaidro, kā tās ir iesaistījušas pilsonisko sabiedrību SF programmu plānošanā un kā tā tiks iesaistīta citās SF pielietojuma stadijās. Dalībvalstīm ir jānorāda iesaistīto indivīdu un/vai organizāciju vārdi.
15. panta 1. punkts	Partnerības nolīgumā arī izklāsta: a) iii) attiecīgā gadījumā integrētu pieeju, lai risinātu to ģeogrāfisko reģionu īpašās vajadzības, kurus visvairāk skar nabadzība, vai to mērķgrupu īpašās vajadzības, kurās ir lielākais diskriminācijas vai sociālās atstumtības risks, jo īpaši ņemot vērā sociāli atstumtās kopienas, personas ar invaliditāti, ilgtermiņa bezdarbniekus un jauniešus, kas nav iesaistīti darba attiecībās, izglītībā vai apmācībā	Partnerības nolīgumā jāizklāsta plāni, kā risināt institucionālajā aprūpē esošo vai deinstitucionalizācijas riskam pakļauto cilvēku situāciju valstīs, kuru vietējā kopienā trūkst kvalitatīvas aprūpes un atbalsta pakalpojumu.
19. panta 2. punkts (<i>Ex ante nosacījumi</i>)	Partnerības nolīgumā iekļauj kopsavilkumu par piemērojamo ex ante	Dalībvalstīm partnerības nolīgumos jāpaskaidro, kā tās ir

	nosacījumu izpildes izvērtējumu valsts līmenī un par tiem nosacījumiem, kas [...] nav izpildīti partnerības nolīguma iesniegšanas dienā, — veicamās darbības, atbildīgās struktūras un minēto darbību īstenošanas grafiku.	izpildījušas vai grasās izpildīt tematiskos un vispārējos ex ante nosacījumus (tostarp nosakot pienākumu sadali un skaidru izpildes grafiku). Tam nepieciešams "valsts stratēģisks politikas satvars nabadzības mazināšanai" un eksistējoša "administratīvā spēja īstenot un piemērot ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (UNCRPD).
27. panta 4. punkts (<i>Programmu saturs</i>)	Katrā prioritātē nosaka rādītājus un atbilstīgus mērķus [...], lai pēc tiem izvērtētu programmas īstenošanas progresu virzībā uz mērķu sasniegšanu kā pamatu darbības rezultātu uzraudzībai, novērtēšanai un izvērtēšanai.	Attiecīgajās darbības prioritātēs izklāsta iznākumu un rezultātu rādītājus, lai uzraudzības komitejas un EK varētu novērtēt, vai finansētās darbības atbalsta deinstitucionalizācijas procesu. Vairāki rezultātu un iznākumu rādītāji ir ierosināti Rokasgrāmatas 2. nodaļā.
48. panta 1. punkts (<i>Uzraudzības komitejas sastāvs</i>)	Par uzraudzības komitejas sastāvu lemj dalībvalsts ar noteikumu, ka uzraudzības komitejas sastāvā ir [...] 5. pantā minēto partneru pārstāvji. Attiecīgie partneri, izmantojot pārredzamu procedūru, deleģē partneru pārstāvjus darboties uzraudzības komitejā. Katram uzraudzības komitejas loceklim var būt balsstiesības.	Dalībvalstij attiecīgajās darbību programmās jāiesaista organizācijas, kuras pārstāv bērnus, cilvēkus ar invaliditāti, cilvēkus ar garīgās veselības problēmām un bezpajumtniekus, kā arī citas ieinteresētās personas. Tās izvēlas, izmantojot pārredzamu procedūru, un tām var piešķirt balsstiesības (kaut gan par to lemj attiecīgā dalībvalsts).
52. panta 2. punkts (<i>Progresā ziņojums</i>)	Progresā ziņojumā iekļauj informāciju un izvērtējumu par: c) to, vai darbības, kas veiktas, lai izpildītu piemērojamos ex ante nosacījumus, kuri noteikti partnerības nolīgumā un nebija izpildīti partnerības nolīguma pieņemšanas dienā, ir īstenotas [...]	Dalībvalstīm EK ir jāiesniedz divi progresā ziņojumi (ar izpildes termiņu attiecīgi 2017. un 2019. gadā), kuros jāietver informācija par attiecīgo vispārējo un tematisko ex ante nosacījumu izpildi (sk. Rokasgrāmatas XX nodaļu).
96. panta 4. punkts (<i>Mērķa "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"</i>)	Papildus darbības programmā norāda: a) attiecīgā gadījumā, vai un kā tajā tiek risinātas to ģeogrāfisko reģionu īpašās vajadzības, kurus visvairāk ietekmē	Attiecīgajās darbības programmās jānorāda pasākumi, kā risināt institucionālajā aprūpē esošo vai deinstitucionalizācijas

<i>darbības programmu saturs, pieņemšana un grozīšana)</i>	nabadzība, vai to mērķgrupu īpašās vajadzības, kurās ir lielākais diskriminācijas vai sociālās atstumtības risks, īpaši ņemot vērā sociāli atstumtās kopienas un personas ar invaliditāti, un attiecīgos gadījumos norādot ieguldījumu integrētajā pieejā, kas izklāstīta partnerības nolīgumā;	riskam pakļauto personu vajadzības. Tas attiecas uz visām tām dalībvalstīm, kuru vietējā kopienā trūkst kvalitatīvas aprūpes un atbalsta pakalpojumu.
96. panta 5. punkts	Darbības programmā norāda: c) darbības, kas veiktas, lai iesaistītu 5. pantā minētos partnerus darbības programmas sagatavošanā, un šo partneru nozīmi darbības programmas īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā.	Attiecīgajās darbību programmās jāpaskaidro, kā organizācijas, kas pārstāv dažādas lietotāju grupas, tika iesaistītas konkrētās darbības programmas sastādīšanā un kā tās tiks iesaistītas programmas īstenošanas, uzraudzības un novērtēšanas procesā.
96. panta 6. punkts	Darbības programmā [...] izklāsta arī: b) par katru ex ante nosacījumu [...] novērtējumu par to, vai ex ante nosacījums ir izpildīts partnerības nolīguma un darbības programmas iesniegšanas dienā, un, ja ex ante nosacījumi nav izpildīti — to darbību aprakstu, kas jāveic, lai izpildītu ex ante nosacījumu [...]	Attiecīgajās darbības programmās jāizskaidro, kā vispārējie un tematiskie ex ante nosacījumi – kuriem nepieciešams valsts stratēģisks politikas satvars nabadzības mazināšanai un administratīvā spēja īstenot UNCRPD – ir izpildīti. Ja tie nav izpildīti, darbības programmā jāpaskaidro, kas un kad konkrēti tiks darīts, lai tos īstenotu.
96. panta 7. punkts	Katrā darbības programmā [...] iekļauj aprakstu par: b) īpašām darbībām, kuras jāveic, lai veicinātu iespēju vienlīdzību un darbības programmas sagatavošanā, izstrādē un īstenošanā novērstu diskrimināciju [...] invaliditātes, vecuma [...] dēļ un jo īpaši attiecībā uz piekļuvi finansējumam, ņemot vērā to dažādo mērķgrupu vajadzības, kurās ir šādas diskriminācijas risks, un jo īpaši nepieciešamību nodrošināt pieejamību personām ar invaliditāti.	<u>Visās</u> darbību programmās jāiekļauj apraksts par veicamajām darbībām, kas sekmētu iespēju vienlīdzību cilvēkiem ar invaliditāti, un par veicamajiem pasākumiem, kas personām ar invaliditāti nodrošinātu piekļuvi visām SF atbalstītajām darbībām.
110. panta 1. punkts (Uzraudzības komitejas funkcijas)	Uzraudzības komiteja jo īpaši pārbauda: f) pasākumus, kas veikti, lai veicinātu [...] iespēju vienlīdzību un nediskrimināciju, tostarp pieejamības	Uzraudzības komitejām jo īpaši jāpievērš uzmanība tam, kā SF atbalstītie pasākumi sekmē iespēju vienlīdzību un

	<p>nodrošināšanu personām ar invaliditāti;</p> <p>h) attiecīgā gadījumā ex ante nosacījumus, kuri nav izpildīti partnerības nolīguma un darbības programmas iesniegšanas dienā, un progresu saistībā ar piemērojamo ex ante nosacījumu izpildi</p>	<p>nediskrimināciju attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti, un vai tie ir pieejami cilvēkiem ar invaliditāti.</p> <p>Tāpat uzraudzības komiteju pienākums ir uzraudzīt attiecīgo ex ante nosacījumu izpildi.</p>
111. panta 4. punkts	<p>Gada īstenošanas ziņojumos, ko iesniedz 2017. gadā un 2019. gadā, atkarībā no darbības programmu satura un mērķiem, var iekļaut informāciju un izvērtēt:</p> <p>h) progresu pasākumu īstenošanā, lai risinātu to ģeogrāfisko reģionu īpašās vajadzības, kurus visvairāk ietekmē nabadzība, vai to mērķgrupu īpašās vajadzības, kurās ir vislielākais diskriminācijas vai sociālās atstumtības risks, īpaši ņemot vērā sociāli atstumtās grupas un personas ar invaliditāti [...]</p>	<p>EK iesniegtajos īstenošanas ziņojumos cita starpā jāiekļauj informācija par to, kādā veidā atbalsta pasākumi ir devuši ieguldījumu deinstitucionalizācijas procesa virzībā, tostarp arī institucionalizācijas novēršanā, attiecīgajā dalībvalstī.</p>

1.1. Ex ante nosacījumi (XI pielikums, Kopīgo noteikumu regula)

1.1.1. Tematiskie ex ante nosacījumi

Tematiskie mērķi	Investīciju prioritātes	Ex ante nosacījums	Izpildes kritēriji
------------------	-------------------------	--------------------	--------------------

<p>9. veicināt sociālo iekļaušanu, apkarot nabadzību un jebkādu diskrimināciju</p>	<p>ESF: - aktīva iekļaušana, tostarp lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un aktīvu līdzdalību un uzlabotu nodarbināmību.</p> <p>ERAF: - veikt investīcijas veselības aprūpes un sociālajā infrastruktūrā, kas veicina valsts, reģionālo un vietējo attīstību, samazinot nevienlīdzību attiecībā uz veselības un sociālo stāvokli, veicinot sociālo iekļaušanu ar labāku piekļuvi sociālajiem, kultūras un atpūtas pakalpojumiem un atbalstot pāreju no iestāžu uz sabiedrības sniegtiem pakalpojumiem.</p> <p>[...]</p>	<p>9.1. Ir izstrādāts un tiek īstenots valsts stratēģisks politikas satvars nabadzības mazināšanai, kura mērķis ir darba tirgū aktīvi iekļaut no tā atstumtus cilvēkus, ņemot vērā nodarbinātības pamatnostādnes.</p>	<p>- Ir ieviests valsts stratēģisks politikas satvars nabadzības mazināšanai, kura mērķis ir panākt aktīvu iekļaušanu un kas:</p> <p>[...]</p> <p>- ietver pasākumus, ar kuriem atbalsta valsts atstumtības mazināšanas mērķa sasniegšanu (kas definēts valsts reformu programmā), kurš paredz ilgtspējīgu un kvalitatīvu darba iespēju veicināšanu cilvēkiem, kuri visvairāk pakļauti sociālās atstumtības riskam, tostarp cilvēkiem no atstumtām kopienām;</p> <p>[...]</p> <p>- atkarībā no noteiktajām vajadzībām ietver pasākumus pārejai no iestāžu aprūpes uz sabiedrības sniegtu aprūpi;</p>
	<p>ESF: - atstumto kopienu, piemēram, romu, sociālekonomiskā integrācija</p> <p>ERAF: - veikt investīcijas veselības aprūpes un sociālajā infrastruktūrā, kas veicina valsts, reģionālo un vietējo attīstību, samazinot atšķirības attiecībā uz veselības stāvokli, veicinot sociālo iekļaušanu ar piekļuvi sociālajiem, kultūras un</p>	<p>9.2. Ir ieviests stratēģisks politikas satvars romu iekļaušanai</p>	<p>Ir ieviests valsts romu iekļaušanas stratēģisks politikas satvars:</p> <p>- kurā ir izvirzīti sasniedzami valsts mēroga mērķi attiecībā uz romu integrāciju, lai mazinātu to atstumtību no plašas sabiedrības. Minētajiem mērķiem vajadzētu būt vēršiem uz galvenajiem četriem ES romu integrācijas virzieniem, kas saistīti ar piekļuvi izglītībai,</p>

	atpūtas pakalpojumiem un atbalstot pāreju no iestāžu uz sabiedrības sniegtiem pakalpojumiem;		nodarbinātībai, veselības aprūpei un mājokļiem; [...]
	<p>ESF: - uzlabot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem.</p> <p>ERAF: - veikt investīcijas veselības aprūpes un sociālajā infrastruktūrā, kas veicina valsts, reģionālo un vietējo attīstību, samazinot atšķirības attiecībā uz veselības stāvokli, veicinot sociālo iekļaušanu, izmantojot uzlabotu piekļuvi sociālajiem, kultūras un atpūtas pakalpojumiem, un atbalstot pāreju no iestāžu uz sabiedrības sniegtiem pakalpojumiem,</p>	9.3. Veselība: ir izstrādāts valsts vai reģionāls veselības aizsardzības stratēģisks politikas satvars [...]	- Ir ieviests valsts vai reģionāls stratēģisks politikas satvars veselības aizsardzības jomā, kas paredz: - koordinētus pasākumus, lai uzlabotu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem; [...]

1.1.2. Vispārējie ex ante nosacījumi

Joma	Ex ante nosacījums	Izpildes kritēriji
1. Diskriminācijas novēršana	Ir administratīvā spēja saistībā ar ESI fondiem īstenot un piemērot Savienības tiesību aktus un politiku diskriminācijas novēršanas jomā.	<p>- Dalībvalstu iestāžu sistēmai un tiesiskam regulējumam atbilstoša kārtība to struktūru iesaistei visā programmu sagatavošanas un īstenošanas gaitā, kuras ir atbildīgas par vienlīdzīgas attieksmes veicināšanu pret visām personām, tostarp konsultāciju sniegšanu par līdztiesības jautājumiem attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar ESI fondu;</p> <p>- kārtība tā personāla apmācībai, kurš strādā iestādēs, kas iesaistītas ESI fondu pārvaldībā un kontrolē jomās, uz kurām</p>

		attiecas Savienības tiesību akti un politika diskriminācijas novēršanas jomā.
3. Invaliditāte	Ir administratīvā spēja saistībā ar ESI fondiem īstenot un piemērot ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (UN CRPD) atbilstoši Padomes Lēmumam 2010/48/EK	<p>- Dalībvalstu iestāžu sistēmai un tiesiskam regulējumam atbilstoša kārtība saziņai ar tām struktūrām un to iesaistei visā programmu sagatavošanas un īstenošanas gaitā, kuras ir atbildīgas par personu ar invaliditāti tiesību aizstāvību, vai šādu personu pārstāvēniecības organizāciju un citu attiecīgu ieinteresēto personu iesaistei;</p> <p>- kārtība tā personāla apmācībai, kurš strādā iestādēs, kas iesaistītas ESI fondu pārvaldībā un kontrolē jomās, kurās piemērojami Savienības un valstu tiesību akti un politika invaliditātes jomā, tostarp vajadzības gadījumā saistībā ar pieejamības jautājumiem un UNCRPD praktisko piemērošanu, kā tas atspoguļots Savienības un valstu tiesību aktos;</p> <p>- kārtība tam, kā visā programmu sagatavošanas un īstenošanas gaitā nodrošināt UNCRPD 9. panta īstenošanas uzraudzību saistībā ar ESI fondiem.</p>

2. ESF regula²

Noteikums	Teksts	Saistība ar Rokasgrāmatu (Toolkit)
6. apsvēruma	ESF var izmantot, lai palielinātu cenas ziņā pieejamu, ilgtspējīgu un kvalitatīvu vispārējas nozīmes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši veselības aprūpes, nodarbinātības un apmācības pakalpojumu, bezpajumtniekiem sniegtu pakalpojumu,	ESF var izmantot, lai atbalstītu vairākus kvalitatīvus pakalpojumus vietējās kopienas līmenī, kas var palīdzēt novērst nepieciešamību pēc institucionālās aprūpes. Vietējās

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. No 1304/2013, pieejama: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1304&from=EN>

	<p>ārpusskolas aprūpes, bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu jomā. Atbalstītie pakalpojumi var būt publiski, privāti un/vai vietējās kopienas līmenī, un tos var sniegt dažādas juridiskās personas, proti, valsts iestādes, privātuzņēmumi, sociālie uzņēmumi, nevalstiskās organizācijas.</p>	<p>kopienas līmenī sniegtos pakalpojumus, cita starpā, var nodrošināt nevalstiskās organizācijas.</p>
19. apsvēruma	<p>ESF būtu jāatbalsta to ANO Konvencijā par invalīdu tiesībām paredzēto Savienības pienākumu izpilde, kas cita starpā attiecas uz izglītību, darbu, nodarbinātību un pieejamību. ESF būtu jāveicina arī pāreja no institucionālās aprūpes uz aprūpi vietējās kopienas līmenī. ESF nevajadzētu atbalstīt nevienu darbību, kas veicina segregāciju vai sociālo atstumtību.</p>	<p>Darbībām, kuras atbalsta ESF, jābūt saskaņā ar UNCRPD Konvenciju un tām būtu jāveicina deinstitutionalizācijas process attiecīgajā dalībvalstī. Pastāv arī skaidrs aizliegums izmantot ESF tādu darbību atbalstam, kas sekmētu jebkādas personu grupas segregāciju vai sociālo atstumtību.</p>
2. panta 1. punkts (Pamatuzdevumi)	<p>ESF veicina augstu nodarbinātības un darba vietu kvalitātes līmeni, uzlabo darba tirgus pieejamību, [...] rosina visiem nodrošināt augstu izglītības un apmācības līmeni, [...] apkaro nabadzību, uzlabo sociālo iekļautību un veicina dzimumu līdztiesību, nediskrimināciju un vienlīdzīgas iespējas [...].</p>	<p>ESF var palīdzēt, lai integrētos pakalpojumus padarītu pieejamus personām, kurām nepieciešama aprūpe un/vai atbalsts, it sevišķi attiecībā uz nodarbinātību un izglītību.</p>
2. panta 3. punkts	<p>ESF sniedz atbalstu cilvēkiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošām personām, piemēram, ilgstošiem bezdarbniekiem, invalīdiem [...], sociāli atstumtām kopienām un visu vecuma grupu cilvēkiem, kas saskaras ar nabadzību un sociālo atstumtību.</p>	<p>ESF atbalsts jāsaņem sociāli atstumtiem cilvēkiem, tostarp bērniem ar īpašu aprūpi, cilvēkiem ar invaliditāti, cilvēkiem ar garīgās veselības problēmām un bezpajumtniekiem.</p>
3. panta 1. a) apakšpunkts (Atbalsta jomas)	<p>tematiskajam mērķim "veicināt stabilas un kvalitatīvas darba vietas un atbalstīt brīvprātīgu darbaspēka mobilitāti":</p> <p>i) nodarbinātības pieejamības nodrošināšana darba meklētājiem un neaktīvām personām, tostarp ilgstošiem bezdarbniekiem un no darba tirgus attālinātām personām [...]</p> <p>ii) jauniešu ilgspējīga integrācija darba tirgū [...], tostarp jauniešiem, kuriem ir sociālās atstumtības risks, un jauniešiem no sociāli atstumtām kopienām [...]</p>	<p>ESF jāveicina nodarbinātības pieejamība cilvēkiem ar invaliditāti, cilvēkiem ar garīgās veselības problēmām, bezpajumtniekiem un jauniešiem, kuriem nepieciešama īpaša aprūpe vai kuri ir no minoritāšu kopienām (piemēram, romu tautības vai migranti).</p>
3. panta 1. b)	<p>tematiskajam mērķim "veicināt sociālo</p>	<p>ESF jāatbalsta nodarbinātības,</p>

apakšpunkts	iekļaušanu un apkarot nabadzību un jebkādu diskrimināciju": i) aktīva iekļaušana, tostarp lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un aktīvu līdzdalību un uzlabotu nodarbinātību; ii) sociāli atstumto kopienu, piemēram, romu, sociālekonomiskā integrācija; iii) visu veidu diskriminācijas apkarošana un vienlīdzīgu iespēju veicināšana; iv) piekļuves uzlabošana cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem	kvalitatīvas veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība dažādām to cilvēku grupām, kurām nepieciešama aprūpe un/vai atbalsts. Tāpat ESF finansētajām darbībām ir jārisina romu situācija, kuri dažās dalībvalstīs visbiežāk ir pakļauti riskam atrasties iestāžu aprūpē. ESF nevajadzētu atbalstīt tādas darbības, kuras diskriminē kādu no cilvēku grupām un uztur to sociālu izstumšanu.
3. panta 1. c) apakšpunkts	tematiskajam mērķim "investēt izglītībā, apmācībā un profesionālajā izglītībā prasmju nodrošināšanai un mūžizglītībā": i) [...] vienlīdzīgas pieejas veicināšana kvalitatīvai pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītībai [...]	ESF lieto kā atbalstu, lai nodrošinātu integrētas izglītības pieeju bērniem un jauniešiem, kuriem nepieciešama aprūpe un/vai atbalsts. Tas īpaši attiecas uz deinstitutionalizāciju, ņemot vērā, ka integrētas izglītības nepieejamība ir viens no galvenajiem institucionalizācijas iemesliem bērniem ar invaliditāti.
4. panta 2. punkts (<i>Saderība un tematiskā koncentrācija</i>)	Vismaz 20% no kopējiem ESF resursiem katrā dalībvalstī piešķir [...] tematiskajam mērķim "sociālās iekļautības veicināšana un cīņa ar nabadzību un jebkāda veida diskrimināciju".	Vismaz 20% no kopējiem ESF resursiem katrā dalībvalstī būtu jāizmanto darbībām, kas veicina sociālo iekļautību un cīņu ar nabadzību un diskrimināciju tādiem cilvēkiem, kuriem nepieciešama aprūpe un/vai atbalsts.
6. panta 3. punkts (<i>Partneru iesaistīšana</i>)	Lai veicinātu nevalstisko organizāciju pienācīgu līdzdalību un piekļuvi ESF atbalstītām darbībām, jo īpaši sociālās iekļautības jomās, darbības programmas vadošās iestādes [...] nodrošina atbilstošu ESF resursu piešķiršanu nevalstiskām organizācijām spēju veidošanas pasākumiem.	ESF jāizmanto spēju veidošanas pasākumiem tām nevalstiskajām organizācijām, kuras strādā vai pārstāv bērnus, cilvēkus ar invaliditāti, cilvēkus ar garīgās veselības problēmām un bezpajumtniekus, lai tās varētu piedalīties ESF atbalstīto darbību plānošanā un ESF finansējuma pieprasīšanas procesā.
8. pants (<i>Vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas</i>)	Dalībvalstis un Komisija veicina vienlīdzīgas iespējas visiem, nepieļaujot diskrimināciju [...] invaliditātes, vecuma [...] dēļ, integrējot nediskriminācijas principu	ESF atbalstītām darbībām jāsekmē vienlīdzīgas iespējas visiem. Tādēļ jānodrošina, ka nodarbinātības, izglītības,

<i>sekmēšana)</i>	[...]. Šādas darbības ir paredzētas, lai apkarotu visu veidu diskrimināciju, kā arī uzlabotu pieejamību invalīdiem ar mērķi palielināt integrāciju nodarbinātībā, izglītībā un apmācībā, tādējādi uzlabojot sociālo iekļautību, samazinot nevienlīdzību attiecībā uz sekmēm izglītībā un veselības stāvokli, kā arī veicinot pāreju no institucionālās aprūpes uz aprūpi vietējās kopienas līmenī, jo īpaši attiecībā uz tiem cilvēkiem, kas saskaras ar vairākiemeslu diskrimināciju.	veselības aprūpes un sociālie pakalpojumi ir pieejami cilvēkiem ar invaliditāti un citām personu grupām, kurām nepieciešama aprūpe un/vai atbalsts. Ir svarīgi, lai jebkura ESF finansētā darbība atbalstītu deinstitucionalizācijas procesu konkrētajā dalībvalstī.
-------------------	--	--

3. ERAF regula³

Noteikums	Teksts	Saistība ar Rokasgrāmatu (Toolkit)
15. apsvēruma	Lai veicinātu sociālo iekļaušanu un cīnītos pret nabadzību, jo īpaši marginalizētu kopienu vidū, ir jāuzlabo piekļuve sociālajiem, kultūras un atpūtas pakalpojumiem, nodrošinot maza mēroga infrastruktūru un ņemot vērā personu ar invaliditāti un vecu cilvēku īpašās vajadzības.	Dalībvalstīm - tā vietā, lai finansētu infrastruktūru, kas turpinātu personu ar invaliditāti sociālo atstumtību un segregāciju pārējā sabiedrībā - ERAF resurss ir jāizmanto, lai personām ar invaliditāti uzlabotu piekļuvi integrētajiem pakalpojumiem.
16. apsvēruma	Pašvaldību pakalpojumiem būtu jāietver visu veidu mājās sniegtie, ģimenēm paredzētie, ar dzīvesvietu saistītie un cita veida pašvaldību pakalpojumi, ar kuriem tiek atbalstītas jebkuras personas tiesības dzīvot attiecīgajā kopienā, nodrošinot vienlīdzīgas izvēles iespējas, un ar kuru palīdzību tiek mēģināts novērst izolāciju un segregāciju šajā kopienā.	Infrastrukturai, kuru finansē no ERAF līdzekļiem, ir jāatbalsta jebkuras personas tiesības dzīvot attiecīgajā kopienā nevis institucionālo aprūpi. Tas attiecas uz bērniem, cilvēkiem ar invaliditāti, cilvēkiem ar garīgās veselības problēmām un bezpajumtniekiem. ERAF nedrīkst izmantot tādas infrastruktūras finansēšanai, kas noved pie bērnu, cilvēku ar invaliditāti vai citu attiecīgās kopienas grupu izolācijas vai segregācijas. Tas nozīmē, ka konkrētā dalībvalsts nedrīkst

³Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. No 1301/2013, pieejama: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1301&from=EN>

		izmantot ERAF esošo institūciju atjaunošanai vai jaunu izveidei.
3. panta 1. punkts (ERAF atbalsta darbības joma)	Lai sniegtu ieguldījumu 5. pantā noteikto investīciju prioritāšu īstenošanā, no ERAF atbalsta šādas darbības: d) investīcijas sociālajā, veselības aprūpes, pētniecības, inovāciju, darījumdarbības un izglītības infrastruktūrā	Saistībā ar 16. apsvērumu ERAF jāizmanto, lai sniegtu atbalstu infrastruktūrai, kas stiprinās tiesības uz dzīvi attiecīgajā kopienā visām personu grupām, kas atrodas institucionālajā aprūpē vai ir pakļautas institucionalizācijas riskam. To var attiecināt uz integrētu mājokļu, izglītības un veselības aprūpes infrastruktūru.
5. panta 9. punkts (Investīciju prioritātes)	No ERAF atbalsta turpmāk minētās investīciju prioritātes [...]: 9) sociālās iekļaušanas veicināšana, cīņa pret nabadzību un jebkādu diskrimināciju: a) investējot veselības aprūpes un sociālajā infrastruktūrā, kas sniedz ieguldījumu valsts, reģionālajā un vietējā attīstībā, mazinot atšķirības veselības stāvokļa ziņā, veicinot sociālo iekļaušanu ar sociālo, kultūras un atpūtas pakalpojumu uzlabotas pieejamības palīdzību un veicinot pāreju no institucionāliem uz pašvaldību pakalpojumiem;	Jebkurai infrastruktūrai, kura saņem ERAF atbalstu, ir jāsekmē sociālā iekļaušana un jāveicina deinstitucionalizācijas process attiecīgajā dalībvalstī. Tas nozīmē, ka dalībvalsts nedrīkst finansēt tādu infrastruktūru, kas pēc būtības ir institucionāla.

Note: This translation is still subject to proofreading . If you find that some of the terms used are incorrect or inappropriate, please get in contact with one of the organisations in membership of the EEG.

Document translated with the financial support from the European Union Programme for Employment and Social Innovation "EaSI" (2014-2020). For further information please consult: <http://ec.europa.eu/social/easi>